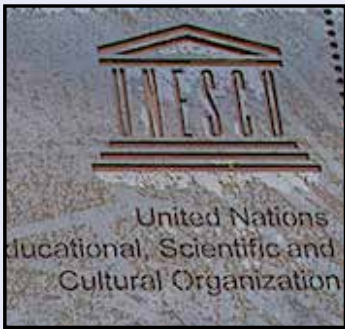




KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad



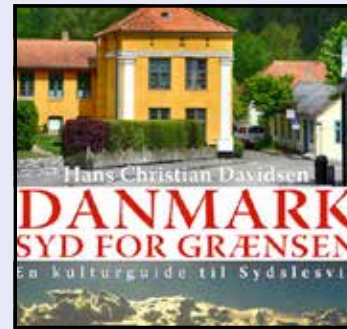
På engelsk

UNESCO-plaketten for verdensarven Hedeby-Danvirke er på tysk og på engelsk - og ikke tysk-dansk. Hvorfor?



Klima

Klimahuset var et af programpunkterne, da Aktive Kvinder (og mænd) drog til Bremerhaven.



Ny bog

Kulturredaktør Hans Christian Davidsen har skrevet en bog om Sydslesvig – for især danskere men også danske sydslesvigere.

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 4

Læs mere på KONTAKT side 5

TAKKEBREV FRA SAMRÅDET

Tak til Dronningen

Det sydslesvigske Samråd sendte i går, onsdag, et takkebrev til HM Dronningen med ordlyden:

Deres Majestæt
På det danske mindretals vegne vil vi gerne takke Dem for den store ære, De har tildelt os med Deres besøg i Sydslesvig. Den store glæde, Deres Majestæt spredte ved Deres mangfoldige besøg i vore danske institutioner og foreninger, er stadig håndgribelig og vil give genklang i mange år fremover. Det har ikke kun været en stor glæde for vore medlemmer at kunne møde deres Dronning rundt omkring i Sydslesvig. Deres Majestæts besøg har også styrket fællesskabsfølelsen inden for mindretallet, og vi har ikke mindst fået bekræftet, at det nære forhold til Kongehuset er ubrudt også i de yngre generationer og fortsat er en fast del af det danske mindretals identitet her på tærsklen til 100-året for Genforeningen og grænsedragningen. Den store bevågenhed, som besøget

havde i den danske offentlighed, har derudover bidraget til, at vore landsmænd i Danmark er blevet mindet om, at danskheden ikke slutter ved grænsen. Det er for os et uvurderligt bidrag til vores indsats for at styrke danskernes bevidsthed om, at vi, der blev tilbage i 1920, er forbundet med Danmark. Samtidig er det over for den tyske offentlighed langt ud over Nordtysklands grænser blevet tydeligt, at det danske mindretal hører til her og er ligeværdige partnere. Vi har således meget at sige Deres Majestæt tak for og forbinder dette med de bedste ønsker for Dronningen og Kongehuset.

Med venlig hilsen
Christian Jürgensen,
formand for Samrådet,
formand for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig,
Jon Hardon Hansen,
næstformand for Samrådet,
formand for Sydslesvigsk Forening



HM Dronningen fik overrakt et historisk smykke som tak for besøget af de sydslesvigske organisationer og institutioner ved samrådsformand Christian Jürgensen ved afskedssamværet på Flensborghus den 6. september. Samrådet understregede glæden ved og betydningen af HM Dronningens besøg yderligere ved at sende et takkebrev. (Foto: Tim Riediger)

ENDNU ET FORNEMT BESØG



Sydslesvigudvalget med sekretær og generalkonsul og SSFs forretningsudvalg med generalsekretær foran billedgalleriet på Flensborghus. (Foto: SSF)

Det nye Sydslesvig-udvalg præsenterede sig

Torsdag og fredag sidste uge var Folketingets nye Sydslesvigudvalg på besøg i Sydslesvig for at møde de danske organisationer og besigtige danske institutioner.

Torsdag middag mødte de SSFs forretningsudvalg med formand Jon Hardon Hansen i spidsen og general-

sekretær Jens A. Christiansen. Under besøget blev udvalget ledsaget af generalkonsul Kim Andersen og udvalgets faste sekretær i Kulturministeriets Sydslesvigsekretariat, Steffen Bang.

Udvalget består af formand Christian Juhl (EL), Troels Ravn (S), Anni

Mathiesen (V), Martin Henriksen (DF), Rune Christiansen (RV), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Niels Flemming Hansen (K).

OG ENDNU ET ...

Fhv. MFere på besøg

Med Folketingets fhv. formand Christian Mejdal i spidsen aflagde henvend 20 medlemmer af Forhenværende Folketingsmedlemmers Forening (FFF) et informationsbesøg på Flensborghus sidst, hvor bl.a. SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen tog imod og orienterede om aktuelle mindretals- og grænselandsrelevante problemstillinger. FFF drager traditionen tro hvert år på en studietur, hvor medlemmerne - alle med et intakt netværk - får nyt at vide hhv. får udvidet deres horisont - i år altså i Sydslesvig.



SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen orienterer, FFFerne lytter; formand Christian Mejdal anes yderst til højre. (Foto: Sven Geißler)

MIKKELBERGS VENNER

Litteraturcafé om fugle

Mikkelbergs Venner indbyder igen til litteraturcafé på Mikkelberg. I anledning af Jens Gregersens betagende udstilling "Fugle" med fuglebilleder fra vadehavet, den jyske hede, Canada og Grønland, holder fugleeksperten Siggie Pflingsten et foredrag om "Fugletræk i vadehavet / Knortegæs på halligerne" søndag den 29. september klokken 15. på Mikkelberg, Center for nordisk kunst og cricket, Horstedter Chaussee 1,

25856 Hattstedt. Der vil i tilknytning til arrangementet være kagebord og kaffe. Derfor er det nødvendigt med en tilmelding senest lørdag den 21. september via birgit@mikkelberg.de eller 04846-6604. Pris for foredrag, kaffe og kager er 5 euro for medlemmer af Mikkelbergs Venner og 7 euro for ikke-medlemmer.

LBC

FOREDRAGSSAMARBEJDE

Haarder og Schanz fortæller

Foredragssamarbejdet mellem Sprogforeningen, Foreningen Norden og Grænsforeningerne i Sønderborg og Aabenraa samt bibliotekerne i de to byer kan igen invitere til to spændende foredrag i september og oktober.

HAARDER

Fredag den 27. september kl. 16,30 fortæller fhv. minister Bertel Haarder om »Sønderjylland - Norden og de nordiske sprog.« Foredraget finder sted i Multikulturhuset - Byens Havn i Sønderborg. Billetter til 50 kr. kan købes ved indgangen eller i Multikulturhuset.

SCHANZ

Onsdag den 9. oktober kl. 16 fortæller professor emeritus i idéhistorie ved Århus Universitet Hans Jørgen Schanz om »Sønderjyske fortællere« og om sit liv og sin opvækst på Sydals.

Foredraget finder sted på Folkehjem i Aabenraa. Entre 100 kr. Tilmelding via aabenraabib.dk

Frøde Sørensen,
formand for
Sprogforeningen

UGEN DER KOMMER

20. **Dansk Centralbibliotek:** Ord Fra Nord: Litteraturfest i Grænslandet 20.-21.9. 21. **Harreslev** Kvindeforening: Tur til Berlin 21.-22.9. SSF-distrikt **Gettorp:** Udflugt til Schackenborg Slot kl. 9. SSF-distrikt **Nybjerg:** Vadehavsudflugt fra forsamlingshuset kl. 9.30 SSF-distrikt **Sønderbrarup** og omegn og SSF-distrikt Satrup/ Havetoft: Udflugt til Kongernes Jelling sammen med vennerne fra Grænsforeningen Thy/ Mors 23. **Harreslev** Ældreklub: Klubeftermiddag på skolen kl. 14.30 De danske foreninger i Jaruplund, Veding og Sankelmark: Hyggeaften på skolen kl. 19.30 24. **Lyksborg** Kvindeforening: Hyggeeftermiddag på skolen kl. 15.30 SSF-distrikt **Bøglund:** Hobbyeftermiddag i forsamlingshuset kl. 14.30-17 SSF-distrikt **Dannevirke:** Besøger "Rettungsleitstelle", Harrislee, i private biler fra Dannevirkegården 25. SSF: "Lyset over Skagen" i Deutsches Haus, **Flensborg** kl. 20 Oksbøl Kvindeforening: Møde i **Oksbøl** Forsamlingshus kl. 19 SSF-distrikt **Bøglund:** Seniorklubben mødes i forsamlingshuset kl. 14.30 SSF-distrikt **Ravnkær:** Strikkecafé i forsamlingshuset kl. 15.30 **Slesvig** Menighedspleje: Busudflugt til Lyksborg fra Schleihallenparkplatz kl. 9.30 og Stadtfeld kl. 9.45 SSF-distrikt **Isted/ Jydbæk:** Husflid i forsamlingshuset kl. 18 SSF-distrikt **Mårkær:** Sangaften med Hans Jacob Jessen i mødelokalet i Mårkær Børnehave kl. 19.30 26. SSF: Koncert med Rannok i Menighedshuset, **Adelby Kirkevej** 34 kl. 20 SSF-distrikt **Egernførde** Seniorclub: Hyggeeftermiddag med banko i Medborgerhuset kl. 15 SSF-distrikt **Damholm:** Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15.00 SSF **Gettorp** amt og Voksenundervisningsnævnet: Dansk Samtalesalon med Lisbeth Bredholt Christensen på Slesvighus kl. 19.15 - 20.45

HEER DRÄÄWE WE ÜS

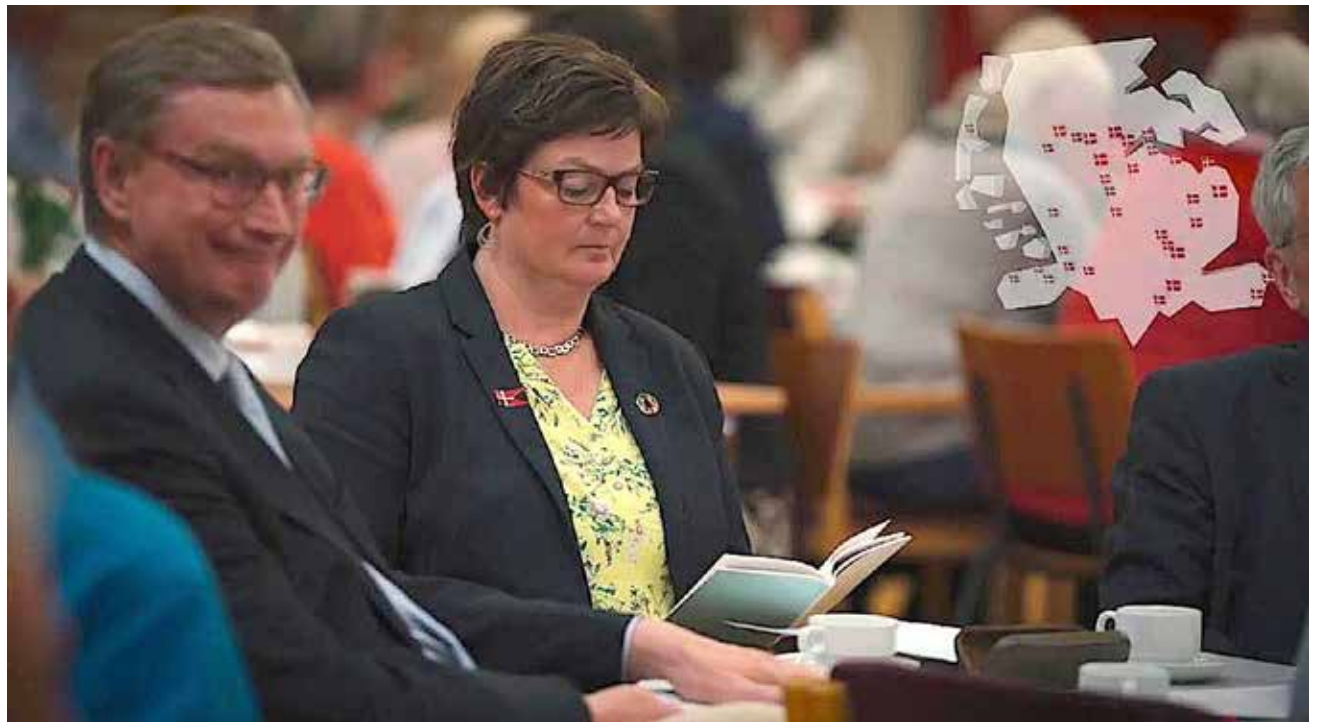
21. **Friisk Foriining:** Samerüftfluch eefter Pälweerm foon e boonhuf önj Naibel am e kl. 9 eefter Nordströjnj, än foon deerüt ma e dämper wider eefter Pälweerm.

GUDSTJENESTER

14. s. e. trin., søndag den 22. september, Luk. 17, 11-19

Bredsted	10	Schmidt
Egernførde	15	Vogel
FL Ansgar Kirke	10	Kirkegaard
Fl Helligåndskirken	10	Tygesen
FL Sct. Hans	10	Dal
FL Sct. Jørgen	10	Egeris
Harreslev	11.30	Böll
Jaruplund	10	Mortensen
Kappel	14	Mogensen
Lyksborg	14	Fønsbo
Lyksborg	17	Fønsbo, familiegudstjeneste
Rendsborg	19	Brask
SL Ansgar	10	Møller
Tumby	11.30	Mogensen
Tønning	11	T. Jørgensen, guldkonfirmation
Tydal	10	konfirmandlejr
Vesterland	10.30	dansk-tysk, høstgudstjeneste
TIRSDAG, 24. SEPTEMBER		
Vestermølle Skole	10	Brask

NY ÅRSMØDE-VIDEO



Daværende formand for Sydslesvigudvalget Anni Matthiesen og generalkonsul Kim Andersen til årsmøde i Sydslesvig. (Video: Nanna Sarauw & Marius Isaksen)

Om årsmøderne 2019

SSF har fået lavet en video om årsmøderne 2019. Filmen er opstået med venlig og kyndig ekspertise fra historiker og fhv. generalkonsul dr. Henrik

Becker-Christensen, der også har stillet sig til rådighed som speaker. Billedmaterialet er oprindeligt indsamlet til brug i den dansk-tyske ansøgning om anerkendelse af vores

samliv mellem mindretal og flertal som godt eksempel på UNESCO imateriel verdensarv.

BIBLIOTEKERNE

Gode tilbud alle steder

LÆS BOGEN

SE FILMEN

Robert James Waller: Kærlighed i sort og hvidt. Et tilfældigt møde mellem fotografen Robert og landmandskonen Francesca udvikler sig på fire dage til den store kærlighed. Hun har familie, så de må skilles, men de glemmer aldrig hinanden. Bibliotekar Lilli Bruhn giver et kort oplæg om bogen og dernæst vises filmen. Tirsdag 24. september kl 15 på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59. Fri entré.

BIBLIOTEKET

ANBEFALER

Henrik Skov Kristensen, ph.d. og museumschef ved Frøsløvejrens Museum, fortæller om sin bog "Gerningsmænd eller ofre?" Bogen følger det tyske mindretals vanskelige omgang med sin nazistiske fortid fra 1945 til 2016. Bogen søger svar på, hvordan erindringen om nazismen, verdens-

krigen og retsopgøret har udviklet sig i mindretallet, og hvorfor denne ofte har givet anledning til konflikt med den danske flertalsbefolkning og internt i mindretallet. Forfatteren mener, at udviklingen i det tyske mindretals erindring skal ansues på baggrund af den tilsvarende i Tyskland. Herefter præsenterer historiker Klaus Tolstrup Petersen et udvalg af gode og aktuelle bøger om Slesvig/ Sønderjylland. Torsdag 26. september kl 16 på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59. Fri entré.

HUSUM BIBLIOTEK

Den Slesvigske Samling rummer den største samling af litteratur om området fra Kongeåen til Ejderen. Der er både faglitteratur og skønlitteratur – på dansk, frisisk, tysk sønderjysk og plattysk. Historiker Klaus Tolstrup Petersen præsenterer et udvalg af gode og aktuelle bøger om Slesvig/Sønderjylland.

Torsdag den 26. september kl. 11 på Husum Bibliotek, Nystaden/ Neustadt 81. Fri entré

SLESVIG I FOKUS

Historiker Klaus Tolstrup Petersen præsenterer et udvalg af gode og aktuelle bøger om Slesvig/ Sønderjylland. Bibliotekschef Jens M. Henriksen fortæller blandt andet om den politiske situation i Danmark. Mandag den 30. september kl. 16.30 - 17.30 på Slesvig Bibliotek, Bismarcksgade 18A. Fri entré

LL

KONTAKT

Udkommer ikke

SSF-medlemsbladet KONTAKT udkommer ikke torsdag den 3. oktober på den tyske enheds dag. Til gengæld får alle KONTAKT-modtagerne Flensborg Avis' 150 års jubilæumsudgave tirsdag den 1. oktober – men altså uden KONTAKT-sider. Stof-leverandører til KONTAKT bedes tage højde for ændringen: Redaktionslut for den sidste udgave før de nævnte datoer, torsdag den 26. september, er tirsdag middag den 24. september. Men meddelelser etc. må gerne afleveres i god tid inden.

KONTAKT-redaktionen

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Bernd Engelbrecht,
Lars Erik Bethge

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122
Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

MINDEORD

Heinrich Hein †

Heinrich "Heini" Hein, Flensborg, døde natten til mandag, 92 år gammel. Han efterlader sig hustruen Gudrun og datteren Birthe. Heinrich Hein var gammel Flensborg-dreng, kontorist, af uddannelse elektriker, og sammen med hustruen Gudrun aktiv i det danske foreningsarbejde livet igennem. Ikke mindst distriktsarbejdet i SSF og SSW havde gavn af Heinrich Hein. I en lang årrække var han således formand for 13. distrikt i det vestlige Flensborg og siden for det fusionerede 12./13. distrikt. At han dermed også engagerede sig som delegeret til bygeneralforsamlinger og landsmøder, siger sig selv. Indsatsen belønnedes siden med tildelingen af SSFs sølvnål. Og Sydslesvig-prisen i 2003. Heinrich Hein var ikke den, der råbte højt, men argumenterede sagligt. Det gjorde ham også særdeles velegnet som medlem af SSFs organisationsudvalg, hvor strukturer, vedtægter og andet foreningsteknisk værdifuldt

blev drøftet og forelagt til vedtagelse andetsteds. Heinrich Hein var ivrig slægtsforsker. I 2017, da han og hustruen flyttede ind på Dansk Alderdomshjem i Flensborg, afleverede han alle sine efterforsknings-resultater til Arkivet på Dansk Centralbibliotek. Den enorme samling af fossiler med kælderer i lejligheden på Hinrich Ringeringsgade fyldt med interessante forsteninger, fund fra grusgrave etc., havde han allerede år forinden afleveret til museer med samlinger af slagsen. Et stærkt nedsat syn ødelagde glæden ved at omgås de ting, han ellers havde elsket at beskæftige sig med, og gjorde det svært for ham at leve op til det elskelige væsen, han ellers havde. Der vil være en del medlemmer af SSF, der kan huske Heinrich Hein også fra tiden efter aktivt engagement. De vil sørge sammen med de pårørende og ære hans minde.

Be.

VERDEN SARV



Verdensarv-plaketten, som Dronning Margrethe afslørede på Danevirke i sidste uge. (Foto: Tim Riediger)

Dansk logo er på engelsk

Caster Astrid Faarup fra Gizmo Cast er i gang med castingen til Ole Bornedals nye spillefilm om bombningen af Den Franske Skole under Anden Verdenskrig: Skyggen i mit Øje. Hun søger efter en 9-årig pige, der kan tale flydende tysk til en rolle i

filmen. Filmen produceres af Miso Film, og Ole Bornedal instruerer. Optagelser kommer til at foregå i København og Tjekkiet fra medio november/ december. Produktionen skønner, at denne rolle

har ca. syv optagedage. Faarup vil gerne i kontakt med nogle piger, som kunne have mod på at castingforløb, hvor man selvfølgelig tager sig af børnene, så de får den bedste oplevelse, uanset om de bliver valgt eller ej.

De forældre, som ønsker at høre mere om castingen, må gerne sende en mail på: astridfaa.caster@gmail.com

ST. JØRGEN MENIGHEDSHUS



Rannok – det er violinisten Michael Graubæk og pianisten Theis Langlands.

Folk med Rannok

Torsdag den 26. september kl. 20 kommer det danske band »Rannok« til Sct. Jørgen Menighedshus på Adelby Kirkevej/ Adelbyer Kirchenweg 34 i Flensborg med medrivende, nutidig dansk folk-musik. Rannok satser på et intenst drive og unikt samspil. De spiller dansk traditionel og samtidig folkemusik med inspiration fra de gamle spillemandsmelodier. Musikken tilføjes et moderne touch med nye kompositioner og spændende arrangementer, hvor violin og klaver svæver ud og ind imellem hinanden med lån fra både jazz og klassisk musik. Forvent alt fra råsvingende polkaer til stemningsfulde ballader og varm hjertede valse, der taler både til hjertet og til fødderne, så publikum kommer op af stolene.

Duoen Rannok er en prisvindende duo i international topklasse og består af to yderst kompetente musikere. Violinisten Michael Graubæk blev udnævnt som dansk rigsspillemand i 2014, og pianisten Theis Langlands har modtaget adskillige priser ved DMA Folk. Sammen har de spillet utallige koncerter i ind- og udland. Rannok er netop aktuelle med deres tredje cd "Gammel, nyt, lånt og blåt". www.rannok.dk
Arrangør: Sydslesvigsk Forening.
Billetter: www.ssf-billetten.de, 0461-14408125 – SSFs amtssekretariat - Aktivitetshuset - sh:z Ticketcenter - Reisebüro Peelwatt, FL - og ved indgangen.

leb

SLOTSKONCERT I SLESVIG



Korsstalden på Gottorp slots-ø danner rammen om SSFs og Sønderjyllands Symfoniorkesters slotskoncert fredag om en uge. (Foto: Wikipedia)



Solisten, fløjtenisten Jorunn Solløs.



Det unge dirigent-talent Ross Collins.

Med ungt dirigenttalent

Fredag den 27. september kl. 20 inviterer SSF til en helt særlig koncertoplevelse i korsstalden på slots-øen i Slesvig. Sønderjyllands Symfoniorkester medbringer et ungt dirigenttalent, en erfaren fløjtenist og noder til Nielsen, Mozart og Haydn, når det optræder i Gottorp Slots korsstald/ Kreuzstall. Jorunn Solløs spiller til daglig fløjte i Sønderjyllands Symfoniorkester, men ved denne lejlighed er hun solist i

Mozarts fløjtekoncert i G-dur.

UNG DIRIGENT

Dirigent er den unge Ross Collins, som studerer direktion hos professor Jorma Panula i Finland, men oprindeligt stammer fra Nottingham i England. Orkestret lærte ham at kende ved sidste års Nordic Masterclass, hvor man vælger efterfølgende at give en eller flere af deltagerne mulighed for at prøve kræfter med et fuldt pro-

gram. Ved slotskoncerten omfatter dette udover Mozart også Carl Nielsens Lille suite for strygere og Joseph Haydns Symfoni nr. 101. Sønderjyllands Symfoniorkester Slotskoncert med ungt dirigenttalent Fredag, 27.9.2019, kl. 20 Kreuzstall, Gottorp slot, Slesvig

Dirigent: Ross Collins
Solist: Jorunn Solløs, fløjte
Carl Nielsen: Lille suite for strygere

Mozart: Fløjtekoncert i G-dur
Haydn: Symfoni nr. 101

Arrangør: Sydslesvigsk Forening
Billetter: www.ssf-billetten.de, 0461-14408125 – SSFs amtssekretariat - Aktivitetshuset - sh:z Ticketcenter - Reisebüro Peelwatt, FL - og ved indgangen.

leb

TIL BORNEDAL-FILM

9-årigt skuespiller-talent efterlyses

Caster Astrid Faarup fra Gizmo Cast er i gang med castingen til Ole Bornedals nye spillefilm om bombningen af Den Franske Skole under Anden Verdenskrig: Skyggen i mit Øje. Hun søger efter en 9-årig pige, der kan tale flydende tysk til en rolle i

filmen. Filmen produceres af Miso Film, og Ole Bornedal instruerer. Optagelser kommer til at foregå i København og Tjekkiet fra medio november/ december. Produktionen skønner, at denne rolle

har ca. syv optagedage. Faarup vil gerne i kontakt med nogle piger, som kunne have mod på at castingforløb, hvor man selvfølgelig tager sig af børnene, så de får den bedste oplevelse, uanset om de bliver valgt eller ej.

De forældre, som ønsker at høre mere om castingen, må gerne sende en mail på: astridfaa.caster@gmail.com

SSW-LANDSMØDET

Hvad der blev vedtaget

I SSWs landsmøde i lørdags deltog 106 delegerede og 35 gæster. Et beslutningsforslag gående ud på seriøst at drøfte SSWs eventuelle deltagelse i forbundsvalget i den kommende tid for så at tage endelig stilling senere blev vedtaget med 103 ja- og 1 nej-stemme. Flemming Meyer blev valgt til landsformand med 102 ja-stemmer, 1 nej-stemme og 1 blank stemme. Christian Dirschauer blev valgt til 2. næstformand med 98 ja-stemmer, 4 nej-stemmer og 3 blanke. Jette Waldinger-Thiering blev valgt til 2. bisidder med 81 ja-stemmer, 19 nej-stemmer og 3 blanke. Sybilla Nitsch blev valgt til 4. bisidder med 89 ja-stemmer, 12 nej-stemmer og 3 blanke.

Christopher Andresen og Keno Jaspers blev valgt som 1. og 2. suppleant til landsstyrelsen med hhv. 71 stemmer og 62 stemmer. Tjark Jessen fik 49 stemmer og Marcel Schmidt 22 stemmer. Voldgiftsdomstolen blev valgt enstemmigt: Formand Christian Jürgensen, bisidder Karl-Erich Davidsen og Marianne Wulff; stedfortræder: Gert Wiencke, Dieter Lenz og Elke Putzer.

Flemming Meyer og Rüdiger Schülze blev valgt enstemmigt til SSWs repræsentanter i Det Sydslesvigske Samråd. Følgende resolutioner blev drøftet og med få ændringer besluttet: "Bezahlbaren Wohnraum für alle schaffen"; „Wir brauchen jetzt ein wirksames Klimaschutzgesetz in Deutschland“; "Pestizide vermeiden und Düngerverordnung beschließen - jetzt!"; „Verantwortung für Mitarbeiter, Nachhaltigkeit und Klimaschutz übernehmen“ og Mindretallets historie skal være en del af kulturfagsundervisningen på skolerne. På landsmødet blev også SSWs deltagelse i "Volksbegehren zum Schutz des Wassers" præsenteret.

Martin Lorenzen

HOLTENÅ

Dansk kurser

SSF og voksenundervisningen tilbyder danskundervisning i Holtenå Forsamlingshus. Alle kurser er med Mette Salomo og 20 lektioner på 10 gange. Prisen er 52 euro.

Dansk litteratur, tirsdag kl. 18.30-20.00, beg. d. 24.9.

Dansk litteratur, onsdag kl. 10.30-12.00, beg. d. 25.9.

Dansk litteratur, onsdag kl. 18.30- 20.00, beg. d. 25.9.

Interesserede møder blot op.

SILD

Qigong for alle

SSF Sild meddeler nye datoer til qigong med idrætslærer Christel Bernsdorf i oktober: 9., 16 og 23. oktober fra klokken 17.30 til 19. Kurset koster 50 euro og finder sted i det danske kultur- og forsamlingshus i List. Tilmelding: 04651-3387233 eller c-bernsdorf@online.de

GF/DSUK



Kirkevandrings-besøget indledtes i Det Danske Hus i Flensborg-Sporskifte, hvor fhv. skoleinspektør Ami Jessen orienterede. (Fotos: SSF)



I den katolske Marienkirke i Flensborg fortalte pastoralreferent Florian Aydogan om den katolske kirke i almindelighed og Flensborg-kirken og dens menigheder i det halve Sydslesvig i særdeleshed.



Studieturen afsluttedes på Dansk Generalkonsulat i Flensborg, hvor generalkonsul Kim Andersen informerede om generalkonsulatets og i udenrigstjenestens virke.

Var på kirkevandring i Flensborg

Sammenslutningen af Grænseforeninger GF i Sydvestjylland og Stiftsudvalget for Danske Sømands- og Udlandskirker DSUK ved Ib Ansgar Jensen, Esbjerg, var på "kirkevandring", en studietur til Flensborg sidst, assisteret af fhv. SSF-generalsekretær Gert Wiencke og fhv. SSF-pressesekretær Bernd Engelbrecht.

I Det Danske Hus i Sporskifte orienterede fhv. skoleinspektør Anne Margrethe "Ami" Jessen om det alsidige og aktive danske arbejde i bydelen, herunder også menighedslivet, over en kop velkomstkaffe med brød. I Sct. Jørgen Kirke på Adelby Kirkevej informerede pastor Finn Egeris Petersen om stedet, området og samarbejdet.

I Petri-kirken i Flensborg Nord orienterede guiderne Tina Möller-Brettel og Michael Hacker samt pastor Birgit

Lunde om kirkens og menighedens virke.

Efter en middag i Borgerforeningen fortsatte besøget i Helligåndskirken, hvor Dansk Kirke i Sydslesvigs/DKS nye provst Hasse Neldeberg Jørgensen fortalte om kirken og DKS. Også det katolske virke fik gæsterne nordfra mere at vide om. Det skete i St. Marienkirken, hvor pastoralreferent Florian Aydogan orienterede på bedste vis, inden Flensborg-besøget afsluttedes på Dansk Generalkonsulat, hvor generalkonsul Kim Andersen og hustruen Birte tog imod, og førstnævnte orienterede om sit og konsulatets arbejde over en kop eftermiddagskaffe.

De henved 50 interesserede deltagere og turens leder Ib Ansgar Jensen, Esbjerg, nød turen og var synligt glade for de oplysninger, de fik med hjem.

KOBBERMØLLE

Velgørenhedslæsning med Wolfgang Börnsen

Kobbermølle Industrimuseum indbyder fredag den 27. september klokken 19.30 til et musikalsk-litterært arrangement med Wolfgang Börnsen, der skiftevis på højtysk og plattysk læser uddrag af sin historiske roman "Die Angeln-Saga - bedrohte Heimat". Der bliver musikalske indslag ved tidligere skoleleder Hans Ulrich Kallsen. Wolfgang Börnsen var blandt initiativtagerne til industrimuseet og er kendt som mangeårigt, nu tidligere medlem af forbundsdagen. Dørene åbnes klokken 18.30. Der er adgang mod et indsamlingsbidrag på mindst 5 euro. Pladserne er unumme-

rerede, og der er intet forsalg. Der er salg af forfriskninger før læsningen og i pausen.

Indkomne bidrag går ubeskåret til et børnehus i Addis Abeba i Etiopien, som løbende støttes af Wolfgang Börnsen.

Signerede eksemplarer af bogen, der koster 25 euro, kan købes i forbindelse med læsningen. Også forfatterens andel af bogsælget går til børnehuset i Addis Abeba.

Arrangementet finder sted på Kobbermølle Industrimuseum, Messinghof 3, 24955 Harrislee.

AKTIVE KVINDER



"Klimahaus Bremerhaven". (Fotos: privat)



Foran rådhuset i Worpsswede.

Gæstede Bremerhaven

DSH Aktive Kvinder i Sydslesvig havde allerede i efteråret 2018 planlagt en rejse til Bremerhaven den 3.-5. september. Desværre (for os) kom H.M. Dronning Margrethe netop i de dage til Sydslesvig. DSH-lederne Karin Becker og Karen Scheew fortæller:

FULGTE DRONNINGEN

"Vi tog afsted med 33 personer. Vi sejlede med færgen fra Glückstadt til Wischhafen, og præcis kl. 10, da "Dannebrog" ankom til Flensborg, var vi på Elben og sang "Der er et yndigt land..." Det var dejligt og imponerende. Selvfølgelig fulgte vi med i programmet og vidste hele tiden, hvor Dronningen opholdt sig. Undervejs i bussen øvede Aase Pejtersen forskellige danske sange med os, som skulle synges efter hjemkomsten ved afskeden på kajen i Flensborg. Formiddagskaffen blev indtaget i "Fährhaus Wischhafen". Det var nærmest brunch. Så vi tog mætte og tilfredse videre mod Bremerhaven.

HAVNEN

Vi startede med en guidet tur med "HafenBus" gennem den store containerhavn. Overalt var van-carrier i gang med at losse containere eller læsse dem på de store containerskibe. Der stod også tusindvis af biler og store maskiner rundt omkring, som skulle læses. Det myldrede i hele havnen, bare overvældende. Vi så også passagerskibene "Mein Schiff 3", som om aftenen skulle afsted med 2000 gæster ombord, og "MS Deutschland". Vi var indkvarteret på "City Hotel",

hvor vi også spiste til aften.

KLIMAHHAUS

Næste morgen skulle vi se på "Klimahaus". Sikken oplevelse. I to grupper gik det gennem de forskellige klimazoner, som alle ligger på samme længdegrad. Axel Werner havde trukket en linje på længdegraden 8 over hele kloden og fortalte om menne-

Bremerhaven". på halvanden time fik vi alt muligt at vide om fisk, hvordan man kan se, om fisken er frisk, og hvordan den skal fileteres. Hvor så det nemt ud!

Kokken lavede en lækker fiskesuppe og små fiskefileter med topping på. Bagefter fik vi en fiskebufet med både kolde, røgede og varme fiskeretter. Det var alt bare lækkert.

WORPSWEDE

På hjemrejsen gik turen til Worpsswede. Vi havde alle forskellige forventninger til Worpsswede, som er kendt som kunstnerkoloni allerede fra det 19. århundrede. Fritz Mackensen havde grundlagt kunstnerkolonien sammen med Otto Modersohn, Hans am Ende og Fritz Overbeck. Den kendteste kunstmaler fra den tid er nok Paula Modersohn-Becker, som er begravet i Worpsswede.

Desværre havde vi for lidt tid. Vi nåede kun at få guidede rundvisninger i den lille landsby. Dem, der gerne vil opleve lidt mere af kunstnerkolonien, tager sikkert derhen igen.

En kort spisepause holdt vi i "Wildpark Schwarze Berge". Tak til jer alle, som var med. Vi havde en rigtig dejlig tur. Vi nåede lige at komme hjem til afskedsreceptionen for H.M. Dronning Margrethe på Flensborghus og tage afsked med "Dannebrog" ved Flensborg havn.

Jul i Ribe

DSH Foreningen af Aktive Kvinder i Sydslesvig tilbyder en juletur til Ribe den 11. december. Tilmelding er fra mandag den 23. september kl. 9 hos den stedlige formand, som også giver nærmere oplysninger.

sker, om klimaet, klimaforandringer og om vejret i Schweiz, Sardinien, Niger, Kamerun, Antarktis, Samoa, Alaska, Hallig Langeness og Bremerhaven.

I 2018 havde "Klimahaus" 10 års jubilæum, så Axel Werner er siden 2018 undervejs igen, for at dokumentere forandringerne siden 2008. Selve rundvisningen varede halvanden time, så flere tog endnu en runde på egen hånd. Andre gik til "Deutsches Auswandererhaus", til "Zoo am Meer" eller bare en tur gennem det nye havneområde.

FISK

Næste programpunkt var "Fisch. Show & Genuss. Seefischkochstudio

MITTELALTERLICHE FRIESEN



Die Mittelaltermusikanten von „Frisia Non Cantat“.

Herbstfest in Stedesand

Am Sonnabend, den 28. September ab 10 Uhr heißt es mal wieder für Groß und Klein: auf zum traditionellen Herbstfest in den Hunnebüller Koog nach Stedesand. Nach einem weiteren, trotz des durchwachsenen Wetters, tollen und erfolgreichen Friesisch-Historischen-Treyben freuen sich die Vereinsmitglieder von Frisia Historica nun darauf, in ihr Hauptquartier einzuladen, um gemeinsam mit vielen Bekannten und hoffentlich einer großen Schar neugieriger, mittelalterlich interessierter Besucher ins Gespräch zu kommen und zu feiern. Tagsüber soll wieder der altbewährte Scheunenflohmart und das mittelalterliche Langbogenturnier im Mittelpunkt stehen. So fördern die Angehörigen des aktiven Friesenstammes nun all ihre großen und kleinen Gäste heraus: „Kommt und verschießt all unsere Pfeile, fordert unser Kubb-Team zum Spiel, verbrennt unser Lagerfeuerholz, bearbeitet Hörner und Bernstein, tanzt und springt zu den mittelalterlich-musikalischen Klängen

von „Frisia Non Cantat“, bringt das Tresenpersonal unserer Trollschanke zum Schwitzen und unsere Waffeleisen zum Glühen, lasst unsere Grillkohlen nicht erkalten, labt euch an Met, Medusin und anderen Leckerreien. Findet die tollsten Schnäppchen auf dem Flohmart (mitmachen ist noch möglich, die Standgebühr beträgt wie immer einen selbstgebackenen Kuchen, Anmeldung unter 04662/881797) und versucht euch als zukünftiger diesjähriger Meisterschütze“. Denn, es warten wieder, gegen ein geringes Startgeld, jede Menge attraktiver Preise auf alle Teilnehmer des Langbogenturniers. Das Teilnehmerfeld wird dabei wie immer in verschiedene Klassen aufgeteilt, um auch den nicht ganz so geübten Schützen, wie auch dem Nachwuchs, gute Chancen zu ermöglichen. Als Hauptpreis winkt neben einem prächtigen, mittelalterlichen Wanderpokal, welcher jährlich zu verteidigen ist, ein lukrativer Barbetrag

(weitere Infos im Internet unter www.frisia-historica.de oder telefonisch unter 04662/881797). Die Siegerehrung, ein evtl. Entscheidungsschießen sowie die Preisverleihungen werden gegen 17 Uhr beginnen. Um 18 Uhr wird das Spanferkel, welches den ganzen Tag auf dem Hofgelände über offenem Feuer zubereitet wird, angeschnitten (Teilnahme am gemeinsamen Abendessen nur nach vorheriger Anmeldung!). Anschließend, gegen 20 Uhr, werden die Mittelaltermusikanten von „Frisia Non Cantat“ noch einmal live aufspielen bevor es Ende Oktober wieder für eine Woche ins Cliff-Studio nach Böklund geht, um die zweite CD einzuspielen, welche dann im nächsten Jahr veröffentlicht werden wird.

Ilwe Boysen

DEN SLESVIGSKE KVINDEFÖRENING

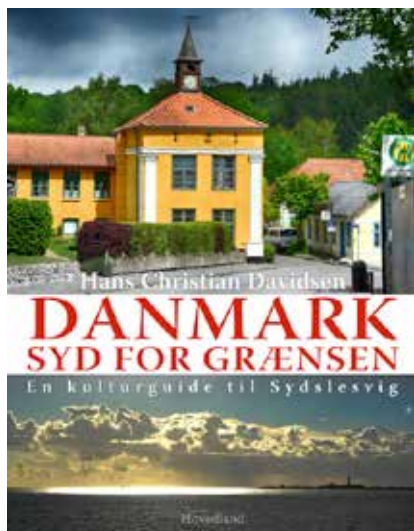
Efterårsstævne i Kobbermølle

Lørdag den 2. november kl. 10 indleder Den slesvigske Kvindeforening sit årlige efterårsstævne, i år på Kobbermølle Danske Skole. Programmet byder på orientering

om dansk broderi og foreningens håndarbejdscentral, en udstilling med broderier, en rundvisning på Kobbermøllen, en gåtur til Skomagerhus. Deltagelse koster 20 euro, og man

bedes melde sig til inden 21. oktober hos Annemarie Erichsen, 04631 1478, eller Ulla Jensen, 04638 1427.

NY SYDSLESVIG-BOG



"Danmark syd for grænsen"

Kulturredaktør på Flensborg Avis, Hans Christian Davidsen har skrevet en kærlighedserklæring til det gamle danske land Sydslesvig, og den bog, »Danmark syd for grænsen«, udkom i mandags. Han beskriver, hvordan flere kulturer i dag ses som en berigelse og ikke som et problem. Sådan har det ikke altid været. Davidsen beskriver, hvordan grænselandet gemmer på en rigdom som ingen anden egn inden for det danske kulturområde. Ikke blot mødes dansk

og tysk på den smalle landstrimmel mellem Nordsøen og Østersøen, der er også frisisk, plattysk og sønderjysk kultur. Og hvor grænserne går, sprogligt og kulturelt, er ikke altid let at udpege, men de er der, og de har sat og sætter stadig deres præg på landsdelen. Videre oplyser forfatteren, at de mange fortællinger, som Sydslesvig gemmer på, især er et resultat af kulturelle og politiske sammenstød – på godt og ondt. I området mellem Ejderen og Kongeåen har menneskene i højere

LIVSBEKRÆFTENDE MUSIKDRAMA



(PR-foto "Troen og Ingen")

"Troen og Ingen"

Søndag den 29. september kl. 20 kommer Teatret Svalegangen og Folketeatret til Flensborg Teater med en livsbekræftende musikdramatisk fortælling. "Troen og Ingen" handler om at miste et menneske og om kampen for at genvinde troen på livet efter det ultimative tab. Forestillingen bygger på Saybia-forsanger Søren Huss' dansksprogede solodebut "Troen og Ingen". Hans tro på livet forsvandt på et splitsekund, da hans kæreste blev offer for en trafikulykke og hans livs kærlighed var væk for altid. Teatret Svalegangen har taget de hudløst ærlige sange fra bunden af Huss' sjæl og frit omsat dem til en fortælling, der portrætterer tre menneskers kamp tilbage til livet i collager af musik og dramatik. En tragisk ulykke river alt for tidligt en kvinde ud af livet. Tilbage står en

bror, en nær veninde og ægtemanden midt i chokket. "Troen og Ingen" tager livtag med den store sorg, når livet rammer lige i solar plexus. Det er en forestilling om døden, mørket og tomheden, men også om det lille spirende håb og om at finde en vej trods alt. Fire skuespillere og sangere ledsaget af et energisk liveband går tæt på livets skyggesider og den kraft, der bor i mennesket til at overkomme selv det allermost meningsløse.

Arrangør: Sydslesvigsk Forening. Billetter: www.ssf-billetten.de, 0461-14408125 – SSFs amtsekretariat - Aktivitetshuset - sh:z Ticketcenter - Reisebüro Peelwatt, FL - og ved indgangen.

grad været tvunget til at træffe valg – ofte skæbnesvangre – ikke blot mellem dansk og tysk, men også dybe etiske og moralske valg i de krige og konflikter, der ramte området. Bogen er ment som en håndsrækning til både danskere fra kongeriget og sydslesvigere, der gerne vil blive klogere på den kulturhistoriske diversitet, der hersker i området. Bogen er en kulturguide til de kendte og især til mindre kendte lokaliteter af kulturel eller kulturhistorisk interesse. Hans Christian Davidsen lægger ikke

skjul på, at "når Danmark en gang imellem forekommer provinsielt, som et puslingeland, så er det en god idé at besøge Sydslesvig – for det er Danmarks kosmopolitiske landsdel – syd for grænsen". Bogen er udkommet på forlaget Hovedland og sælges i boghandlen for 250 kr.